

متن پرسش

سلام استاد: اینکه در جواب ۲۹۷۲۹ فرمودید عرفان ادیان دیگر در جای خود معتبراند چند سوال به ذهن حقییر رسید. ۱. اگر عرفان شناخت و شهود است مگر از غیر راه ولایت و انسان کامل میشه به اون رسید؟ ۲. حتی در مورد عرفای بزرگ مثل ابن عربی و مولوی و ... خیلی از بزرگان در مقام اثبات تشیع این ها حرف هایی دارند و معتقدند غیر شیعه به مقام های عرفانی و حقایق نمی رسند. نظر حضرتعالی در این مورد چیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حتماً همین طور است. و می توان از سخنان ابن عربی این طور برداشت کرد که بعد از حضور اسلام، بقیه ی ادیان هم به نحوی محمدی هستند. به همین جهت بحث موسای محمدی و یا عیسیای محمدی را مطرح می کنند. و در قرآن نیز داریم: «لَيْسُوا سَوَاءً ۚ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ» همه اهل کتاب یکسان نیستند، طایفه ای از آنها معتدل و به راه راست اند، در دل شب به تلاوت آیات خدا و نماز و طاعت حق مشغولند. موفق باشید